

Ἡ Παναγία στὴ ζωὴ καὶ τὴν διδασκαλία τοῦ Ἁγ. Ἰωσήφ τοῦ Ἠσυχαστοῦ (Ἰωὴλ Φραγκᾶκος Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας_

[Αφιέρωμα](#) / [Ἅγιος Ἰωσήφ Ἠσυχαστὴς αφιέρωμα](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Κατ' ἀρχὴν, θὰ ἤθελα νὰ φανερώσω στὸ παρὸν φιλάγιο καὶ φιλοπατερικὸ συνέδριο, ποὺ διοργανώνει ἡ Ἱερὰ Μονὴ Βατοπαιδίου γιὰ τὸν μεγάλον ἠσυχαστὴ Ἰωσήφ, πὼς ἡ πρώτη μου γνωριμία μαζί του ἦταν στὴν ἐρημικὴ Προβάτα τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ μάλιστα στὸ κελλὶ τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, ποὺ τότε μόναζε ἠσυχαστικὰ ἢ συνοδεῖα τοῦ Παπᾶ Ἐφραίμ, τοῦ κατοπινοῦ ἡγουμένου τῆς Μονῆς Φιλοθέου στὸν Ἄθωνα. Νὰ γίνω πιὸ σαφής. Ἐκεῖ πρωτοάκουσα ἀπὸ τὸν Γέροντα Ἐφραίμ, ὄντας νεαρὸς φοιτητὴς τῆς θεολογίας, γιὰ τὴν προσωπικότη-τα καὶ τὴν πνευματικὴ του ἐργασία. Ἐκεῖ μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία, κατὰ τὴ διάρκειά τῆς θείας Λειτουργίας, νὰ προσκυνήσω καὶ τὴν κάρα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἠσυχαστῆ, τυλιγμένη, ἂν δὲν κάνω λάθος, μέσα σ' ἓνα κε-ντημένο ὠραῖο σάκκο. Ὅντως ἡ ἁγία κάρα του ἀπέπνεε τὸ ἄρωμα τῆς ἀγιότητος, ποὺ πρόδιδε τὴν ἐνθεὴ ἐπίγεια ζωὴ του καὶ τὴ ζωντανὴ πα-ρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ μετὰ θάνατο στὰ ἁγιασμένα ὀστέα καὶ λείψανά του.

Τὸ θέμα ποὺ μοῦ δόθηκε νὰ ἀναπτύξω εἶναι ἡ παρουσία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στὴ ζωὴ τοῦ ὀσίου αὐτοῦ ἀνδρὸς Ἰωσήφ στὸ πολύφημο περιβόλι τῆς, στὸν Ἄθω.

Πάντοτε ἡ Κυρία Θεοτόκος ἦταν βοηθὸς καὶ σκεπαστῆς στὴ ζωὴ του καὶ στὴ ζωὴ αὐτῶν ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ εἶχαν ἐμπιστευθεῖ τὴν πρόοδό τους στὴ σοφὴ καθοδήγησή του. Εἶχε φλογερὴ ἀγάπη πρὸς τὴν Κυρία μας Θεοτόκο. Μόνο ποὺ ἄκουγε τὸ ὄνομά Της δάκρυζε ἀπὸ τὸν θεῖο πόθο καὶ τὸν πάναγνο ἔρωτα, γρά-φει ὁ Βατοπαδινὸς ἡγούμενος π. Ἐφραίμ.¹ Ὁ εὐγνώμων ὑποτακτικὸς του, Ἰωσήφ ὁ Βατοπαιδινὸς, διηγεῖται πὼς στὶς πρῶτες δυσκολίες στὴν ἐπίπονη πνευματικὴ του ἐργασία βρῆκε συμπαραστάτιδα τὴν τροφὸ καὶ βοηθὸ τῶν μοναστῶν τοῦ Ἄθωνος, τὴν Γερόντισσα Θεοτό-κο. Ἀναφέρει χαρακτηριστικὰ, πὼς στὶς ἀψυχολόγητες ἀντιδράσεις τοῦ Γέροντα τῶν ἡσυχαστηρίων τοῦ ἀγίου Βασιλείου, ποὺ φθονοῦσε τὴν πρόοδο τοῦ νεαροῦ Ἰωσήφ, τὴν προσευχὴ ποὺ ἔκανε στὴν Πανα-γία· «Ἀπευθυνόμουν καὶ στὴν Δέσποινά μας καὶ Τὴν ἱκέτευα. Ὅπως ἤμουν ἐκεῖ καὶ κοίταζα πρὸς τὸν Ἄθωνα, ὅπου φαινόταν καλὰ καὶ τὸ μέρος μὲ τὸ ἐκκλησάκι τῆς Παναγίας μας, σὰν νὰ αἰσθάνθηκα μέσα μου ἓνα σκίρτημα χαρᾶς. Ἀμέσως βλέπω μία φωτεινὴ ἀκτίνα νὰ βγαί-νει ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας καὶ σὰν οὐράνιο τόξο ἦρθε καὶ ἀκούμπησε ἐπάνω μου. Ἀμέσως ἀλλοιώθηκα ὅλος καὶ ξέχασα τὸν ἑαυτό μου. Γέμισα φῶς μέσα στὴν καρδιά μου, ἔξω καὶ παντοῦ, καὶ δὲν αἰσθανόμουν ἂν ἔχω σῶμα. Τότε ἄρχισε νὰ λέγεται ἡ εὐχὴ μέσα μου τόσο ρυθμικά, ποὺ ἀποροῦσα, γιατί ἐγὼ δὲν προσπαθοῦσα· μόνο ἔβλεπα καὶ ἄκουγα ταυτοχρόνως, καὶ θαύμαζα»². Στὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἡσυχαστικῆς του ζωῆς, σύχναζε πυκνὰ στὸ ναΐδριο τῆς Κυρίας Θεο-οτόκου στὶς παρυφές τῆς κορυφῆς «ἀπ' ὅπου τοῦ συνέβηκε τὸ μεγάλο γεγονὸς καὶ καλλιεργοῦσε μὲ μεγάλη ἀκρίβεια τὴν εὐχή»³.

Εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τοὺς βίους τῶν Ἀγίων, πὼς στὰ μεγάλα χαρίσματα ποὺ δίνει ὁ Θεὸς ἀντιστοιχοῦν καὶ μεγάλοι πειρασμοί. Ὁ ἅγιος διέρχεται τὴν κάμινο τῶν πειρασμῶν καὶ καθαρίζεται ὡς χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ. Βέβαια, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν πειρασμικῶν ἐνοχλήσεων ἀποκαλύπτεται ἡ δύναμη καὶ ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τῶν πειρασμῶν, ἐπειδὴ εἶναι ἐλεύθερος πλέον τῶν παθῶν, φανερὰ καὶ ἀποκαλυπτικὰ φαίνεται νὰ ἐπανθεῖ ἐπάνω του αὐτὴ ἡ χάρη καὶ νὰ μεταδίδεται καὶ στοὺς ἄλλους. Ἀπὸ τὸν αἰώνιο αὐτὸ κανόνα δὲν μποροῦσε νὰ ἐξαιρεθεῖ ὁ Γέροντας Ἰωσήφ. Δέχθηκε τὶς ἐπιθέσεις τῶν κακοβούλων δαιμόνων μὲ τὴ μορφή διαφόρων πειρασμῶν. Ἀλλὰ ἡ χειρότερη ὄχληση ἦταν ὁ πόλεμος τῆς πορνείας, δηλαδὴ τῶν πορνικῶν λογισμῶν καὶ πυρώσεων. «Ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ἀντιμετώπιζε γενναῖα αὐτὸν τὸν πόλεμο μὲ τὴ θερμότητα τοῦ ζήλου, μὲ τὴν ὀρμὴ τῆς ἀθλητικῆς προθέσεως, μὲ τὴν πεῖρα τῆς θείας ἀντιλήψεως καὶ τὴν ἱερώτατη μορφή τοῦ περιβάλλοντος, μὲ τὸ ὁποῖο «ἀποκλειστικὰ ὁ Ἀγιώνυμος Ἄθωνας περιβάλλει τοὺς φοιτητὲς του»⁴. Προκειμένου νὰ βγεῖ νικηφόρος ἀπὸ τὸν ἀγῶνα αὐτό, χρησιμοποίησε διάφορα πρακτικὰ μέσα, ὅπως π.χ. τὸ «ἀλεξιτήριο ξύλο»⁵, τὴν κατάργηση τοῦ στρώματος κ.ἄ. Ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ πὼς, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος δὲν ὑποχωροῦσε, «ἔκλαια, στέναζα, παρακαλοῦσα τὴν Δέσποινά μας Θεοτόκο, ποὺ πολλές φορὲς μὲ πα-ρηγόρησε ἀλλὰ καμία λύση δὲν φαινόταν νὰ δίνεται»⁶. Εἶναι ἐπίσης γνωστὸ, πὼς ὁ σαρκικὸς πόλεμος δὲν ὑποχωρεῖ μὲ μόνο τὶς ἀσκητικὲς

σωματικές πράξεις αλλά με την ταπείνωση και προπαντός την θεία βοήθεια. Αὐτὴν ἐπεκαλεῖτο ὁ μακαριστὸς Γέροντας. Ἰδιαιτέρως ζητοῦσε τὴ βοήθεια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, γιὰ νὰ λυτρωθεῖ ἀπὸ τὸν εἰδεχθῆ αὐτὸν πειρασμό. Ὁ ἐπιφανὴς ὁμώνυμός του ὑποτακτικὸς γράφει, πῶς σχεδὸν κάθε βράδυ τοῦ ἐμφανιζόντουσαν τὰ πονηρὰ πνεύματα καὶ τοῦ ἔκαναν βίαια ἐπίθεση. «Ὁ Γέροντας, ὅμως, μετὴν ἐπίκληση τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς Παναγίας μας, ἀμυνόταν»⁷. Ἀκοῦστε, πῶς ἐπικαλεῖται τὴν Παναγία μας: «Δέσποινά μας, Δέσποινα, φώναζα μετὸ πόνον, γνωρίζεις ἐσὺ ἢ κουροτρόφος τῶν παρθένων, ὅτι ποτὲ δὲν συμπάθησα τὴν σαρκικὴ ἁμαρτία καὶ μετὰ τὴν ἐπίγνωση τοῦ Υἱοῦ σου ἔταξα ὄρο γιὰ τὴν πλήρη κατ' ἄνθρωπο ἀγνότητα. Γιατί τόση βία καὶ ἐπιμονή; Θὰ νικήσει τὴν προαίρεσή μου;»⁸. Στὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ καὶ στὴν ἐνέργεια τῆς χάριτος τῆς Παναγίας ὁ ἡσυχαστὴς Ἰωσήφ ἀποδίδει τὴν ἀπαλλαγὴ του ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς πορνείας ⁹.

Όσο αύξάνει ή ενέργεια τής χάριτος τοῦ Θεοῦ, τόσο καί μεγαλώνουν οἱ πειρασμοί. Χαρακτηριστική εἶναι ή όπτασία πού εἶδε μέ τόν οὐράνιο ἐκεῖνο ναό, πού ψαλλόταν ό ὕμνος πρὸς τήν Παναγία 10. Ἐκεῖ, στόν οὐράνιο ναό, εἶδε τήν εἰκόνα τής Παναγίας στό τέμπλο πού κρατοῦσε «στά γόνατά Της ὡς βρέφος τόν προαιώνιο Κύριό μας» 11. Καλύτερα, ὅμως, εἶναι νά αφήσω τή διήγηση πού κάνει ό Ἰωσήφ ό Βατοπαιδινός νά άκουσθεῖ ὀλόκληρη. «Τότε μοῦ ἔκανε νεῦμα ό ὀδηγός μου νά πλησιάσω για νά προσκυνήσω καί μέ γύρισε πρὸς τήν Δέσποινά μας Θεο-τόκο καί Παραμυθία ὄλων τῶν Χριστιανῶν. Δέν κατάλαβα ἄν καί πόσο κινήθηκα καί, ἐνῶ ἤμουν στραμμένος πρὸς Αὐτήν καί προσπαθοῦσα νά θαυμάσω τή δόξα καί τὸ μεγαλεῖο της, ό ὀδηγός μου, πού φαινόταν ὅτι εἶχε πολλή οἰκειότητα καί παρρησία, μέ ἕνα ὕφος παρακλητικό καί μέ φωνή πολὺ καθαρή, πού τή θυμᾶμαι καί τώρα, εἶπε πρὸς τήν Κυρία μας· “Δέσποινα τοῦ κόσμου, δεῖξε τήν δόξα Σου στόν δοῦλο Σου, νά μὴν κυριευθεῖ ἀπὸ τήν λύπη!” Τότε, τί νά πῶ ό εὐτελής καί περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄνθρωπο ἀνάξιος; Ἔλαμψε ὅπως ό ἥλιος ή παναγία μορφή Της καί εἶδα καθαρὰ πλέον, ὄχι σάν εἰκόνα ἀλλὰ ζωντανή καί ὀλόσωμη, κατὰ τή δύναμη τής θνητότητός μου, τήν Κυρία τῶν ὄλων καί Βασίλισσα νά βαστάζει στίς ἀγκάλες Της τόν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, τόν Κύριό μας Ἰησοῦ, πλήρη Χάριτος καί μεγαλείου. Μόλις εἶδα μέχρι σέ ἕνα σημεῖο τήν θεοπρεπή ἐκείνη δόξα τής Κυρίας μας, δέν μπόρεσα νά σταθῶ ἄλλο καί ἔπεσα κάτω στό δάπεδο καί ἄρχισα νά κλαίω ψιθυρίζοντας: “Δέσποινά μου, Δέσποινά μου, μὴ μέ ἐγκαταλείψεις”. Τότε ἄκουσα τήν μακάρια, μελισταγή καί ἀνώτερη κάθε παρηγοριᾶς φωνή Της νά λέει στόν ὀδηγό μου: “Πάρε τον τώρα στόν τόπο του, νά ἀγωνίζεται καί νά ἔχει τήν ἐλπίδα του σέ μένα”. Αἰσθάνθηκα, ὅτι κάποιος μέ κτύπησε ἑλαφρὰ στόν ὦμο καί καθὼς δοκίμαζα νά σηκωθῶ βρέθηκα στόν τόπο μου, ὅπως κάθησα στήν ἀρχή καί προσευχόμενος, μέ τὸ πρόσωπό μου βρεγμένο ἀπὸ δάκρυα. Ἀπὸ τότε καί πέρα, τόση ἀγάπη καί εὐλάβεια αἰσθανόμενος πρὸς τήν Κυρία μας, ὥστε μόνο τὸ ὄνομά Της μέ γέμιζε χαρὰ πνευματική. Τὸ “ἄς ἔχει τήν ἐλπίδα του σέ μένα” ἦταν ἀπὸ τότε καί μπρὸς ή μόνιμη παρηγορία μου» 12.

Σημαντική, ἐπίσης, εἶναι ή πληροφορία, πὼς κατόπιν ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματος τής Παναγίας, βρέθηκε νερό στόν τόπο τῶν ἀσκητικῶν του παλαισμάτων, προκειμένου νά ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τόν κόπο τής μεταφορᾶς τοῦ νεροῦ ἀπὸ μακρινή ἀπόσταση¹³. Ἡ Παναγία ἦταν μετὰ τόν Ἰησοῦ Χριστό ή κυρία ἀπασχόληση τοῦ λογισμοῦ καί τοῦ ἐργοχείρου του. Ὡς ξυλογλύπτης πού ἦταν, ἔφτιαχνε ἕναν σταυρὸ «πού πάνω του ἦταν σκα-λισμένος ό ἑσταυρωμένος Κύριός μας ἀπὸ τήν μία πλευρὰ καί ἀπὸ τήν ἄλλη ή Κυρία μας Θεοτόκος»¹⁴.

Ἐξαιρετικῆς σημασίας εἶναι ή πληροφορία τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ Βατοπαιδινοῦ για τόν ὄσιο Ἰωσήφ τόν ἡσυχαστή, πὼς τόν βρῆκε μία φορᾶ κατὰ τή διάρκεια μίας σωματικῆς ταλαιπωρίας (εἶχε δύσπνοια), νά κρατάει τήν εἰκόνα τής Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί νά τής ἀπευθύνει λόγια ἱκετευτικά· «Δέσποινά μου, Δέσποινά μου, μὴ

μέ ἐγκαταλείπεις, ἐγὼ σὲ ἀσπάζομαι στὴν εἰκόνα Σου καὶ Σὺ μὲ χαίδεψες ζωντανή!» 15. Στὴ συνέχεια, διηγεῖται ὁ Ὅσιος, πὼς στὸ παρελθὸν σὲ κάποια δυσκο-λία του τοῦ ἐμφανίσθηκε ἡ Κυρία Θεοτόκος, κρατοῦσα τὸν Κύριο καὶ τοῦ ὑπενθύμισε: «Δὲν σοῦ εἶπα νὰ ἔχεις τὴν ἐλπίδα σὲ μένα; Γιατί ἀποθαρρύνεσαι; Νὰ, πάρε τὸν Χριστὸ ! Ἄπλωσε τὴν μακαρία ἀγκαλιὰ Της πρὸς ἐμένα καὶ τὸ πανάγιο Βρέφος μὲ πλησίασε, ὅσο πού νὰ μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸ φτάσει! Ἐγὼ, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἔκπληξή μου δὲν τολμοῦσα νὰ κάμω καμμιά κίνηση, ἄπλωσε ὁ πανάγαθος Ἰησοῦς τὸ χεράκι Του καὶ μὲ χαίδεψε τρεῖς φορές στὸ μέτωπο καὶ στὸ κεφάλι! Γέμισε ἡ ψυχὴ μου ἀγάπη ἀμέτρητη καὶ φῶς, πού δὲν μποροῦσα νὰ σταθῶ πλέον στὰ πόδια μου. Ἔπεσα κάτω καὶ μὲ πόθο καὶ δάκρυα φιλοῦσα τὸ μέρος, ὅπου στεκόταν ἡ Βασίλισσα τῶν ὅλων» 16.

Τέλος, κατὰ τὴν τελευτὴ του στὸν ἐπίγειο κόσμο, τὴν Παναγία μας ἐπικαλέσθηκε ἐκτενῶς. Γράφει ὁ ὁμώνυμός του ὑποτακτικός· «Ὅταν τοῦ εὐχήθηκαν ἀνάρρωση, τοὺς εἶπε· «ὄχι, ὄχι· φεύγω σύντομα! Ὅταν θὰ ἀκούσετε μετὰ ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες τὶς καμπάνες, νὰ ξέρετε ὅτι ἔφυγε ὁ φίλος σας· ὑπολογίζω τῆς Παναγίας μας» 17. Στὶς δεκαπέντε Αὐγούστου, ἡμέρα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, κοινώνησε γιὰ τελευταῖα φορᾶ. «Κοίταζε μὲ ἐπιμονὴ τὴν εἰκόνα τῆς Κυρίας μας, πού τόσο ἀγαποῦσε, σὰν νὰ Τῆς ζητοῦσε κάτι. Κάτι πού τὸ γνώριζε ἀκριβῶς Ἐκείνη. Τὰ ἤρεμα δάκρυά του μαρτυροῦσαν τὴν ἐνδόμυχη αἴτηση τῆς ψυχῆς τοῦ πρὸς Αὐτήν· Αὐτήν, πού τόσες φορές τὸν παρηγόρησε καὶ τοῦ συνέστησε νὰ τρέφει βέβαιη ἐλπίδα πρὸς τὴν εὐσπλαχνία της. Πράγματι, τὴν ἴδια μέρα παρέδωσε τὴν ἀγία του ψυχὴ πρὸς τὸν Κύριο καὶ ἄφησε ἄριστο παράδειγμα σὲ ὅλο τὸ Ὅρος ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλους μας μέχρι καὶ σήμερα».

Σύντομη ἀναφορὰ στὴ διδασκαλία τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ γιὰ τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο.

Περιττὸ εἶναι νὰ πῶ, πὼς ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν Παναγία εἶναι «ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς» 18. Τὴν ὀνομάζει - «ἡ Πάναγνος Μητέρα μας, Βασίλισσα καὶ Κυρία τῶν ὅλων» 19. Μόνον ἡ ἀνάμνηση τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ ἐπίκληση τοῦ ὀνόματός της φέρνουν δάκρυα στὰ μάτια - «Μόλις εἶπῆς - Παναγιά μου! δὲν δύνασαι νὰ κρατήσης. Ὅποτε ἐξ αὐτῶν γεννᾶται μία γαλήνη εἰς ὅλον τὸ σῶμα καὶ τελεῖα εἰρήνη» 20. Γιὰ νὰ ἐπέλθει κατάνυξη, ἀπαραίτητη βέβαια προϋπόθεση γιὰ προσευχή, εἶναι ἡ ἀπαγγελία τῶν ὕμνων τῆς Θεοτόκου 21. Ἡ ἀνταμοιβὴ ὅσων ἀγωνίζονται εἶναι «νὰ εὐρισκώμεθα μὲ τὴν Παναγίαν μας, ὡς γνήσια τέκνα της», «νὰ συγχαίρωμεν διαρκῶς μὲ τὴν γλυκειάν μας Μαννούλα» 22. Στὴν τριακοστὴ τρίτη ἐπιστολὴ του, περι-γράφει τὴ σωφροσύνη καὶ τὴν καθαρότητα ὡς ἀρετὲς πού ἀναπαύουν τὴν Παναγία: «Δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω, πόσον ἀρέσκει ἡ Παναγία μας τὴν σωφροσύνην καὶ καθαρότητα. Ἐπειδὴ Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀγνή Παρθένος, δι' αὐτὸ καὶ ὅλους τοιοῦτους μᾶς θέλει καὶ ἀγαπᾶ. Καὶ μόλις ἡμεῖς τὴν φωνάζομεν, σπεύδει εὐθὺς εἰς βοήθειαν. Δὲν προλαμβάνεις νὰ εἰπῆς, Παναγία Θεοτόκε, βοήθει μοί! Καὶ εὐθὺς, ὡς ἀστραπὴ, διαυγάζει τὸν νοῦν καὶ πληροῖ

φωτισμοῦ τὴν καρδίαν. Καὶ ἐλκύει τὸν νοῦν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὴν Ἀγάπην» 23. Ἐπίσης, σὲ ἄλλη ἐπιστολὴ τοῦ λέγει, ὅτι ἡ Παναγία ἀγαπᾷ τὴν ἀγνείαν 24.

Σταθερὴ εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ, πῶς στοὺς πειρασμοὺς βοηθὸς ἀκαταίσχυνη εἶναι ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος 25. Εἶναι ἡ παράκληση πάσης ψυχῆς χριστιανῶν 26. Σκέπη κραταῖα τῶν πιστῶν 27. Ὁ φύλακας τῶν χριστιανῶν ἀπὸ κάθε κακό, «ἀπὸ παντοίων ἐχθρῶν ὀρατῶν, ἀοράτων» 28. Εἶναι ἡ γλυκυτάτη Ἄνασσα 29. Εἴμαστε «ἀδελφοί τοῦ Χριστοῦ μας καὶ τέκνα τῆς Παναχράντου Μητρὸς Του» 30. Εἶναι μητέρα τοῦ ἐλέους καὶ πηγὴ ἀγαθότητος καὶ ἄμισθος βοηθὸς ἰατρὸς τῶν θλίψεων μας 31.

Προτρῆπει στὶς θλίψεις μας νὰ ἀγκαλιάζουμε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας «ὡς νὰ εἶναι ζῶσα» 32 καὶ αὐτὴ θὰ γίνῃ μεσίτης γιὰ μᾶς στὸν Θεό 33.

Δίδει καὶ τὶς ἐξῆς πρακτικὲς ὁδηγίες: «Φώναζε τὴν Μαννούλα Του συνεχῶς, διάβαζε τοὺς Χαιρετισμοὺς καὶ Αὐτὴ θὰ σὲ προστατεύῃ· πάντα θὰ σὲ φυλάττῃ ἀπὸ κάθε κακόν... Νὰ ἔχεις πάντοτε μίαν εἰκονούλα τῆς Παναγίας στὸν κόρπον σου, νὰ τὴν προσκυνῆς, ὅπου κάθεσαι καὶ πλα-γιάζεις νὰ κοιμηθῆς. Καὶ ὅσον τὴν ἀγαπᾷς, περισσότερο θὰ σὲ ἀγαπᾷ· καὶ εἰς κάθε περίστασιν ποὺ θὰ τὴν φωνάξης θὰ αἰσθανθῆς αἰσθητὴν τὴν βοήθειαν καὶ παρηγορίαν Της. Αὐτὴ πάντοτε καὶ ἀδιαλείπτως μεσιτεύ-ει δι' ὅλα τὰ τέκνα Της, ὅπου θερμῶς τὴν φωνάζουν» 34.

Τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας εἶναι γλυκύτατον καὶ ποθεινότατον 35.

Θὰ ἤθελα νὰ τελειώσω τὴν μικρὴ αὐτὴ εἰσήγησή μου μὲ στίχους τοῦ Ὁσίου ἀνδρὸς Ἰωσήφ τοῦ σπηλαιώτου πρὸς τὴν Παναγία.

«Εἰ δὲ ζητεῖς καὶ ἄλληνε δευτέραν μαρτυρίαν,

ἄκουσε καὶ τὴν Ἄνασσαν Θεοτόκον Μαρίαν,

ὅπου σοῦ λέγει: “Ὅποιος σταθεῖ ἐδῶ γιὰ τ' ὄνομά μου”,

μὴ ἀμελῶν τὰ χρέη τοῦ ποιῶν τὸ θέλημά μου,

Ἐγὼ θὰ ἐπιμεληθῶ νὰ τὸν τροφοδοτήσω,

κι εἰς κάθε θλίψιν κι' ἀρρώστια θὰ τὸν ὑπερασπίσω!

Ἄλλὰ καὶ Πρέσβυς συμπαθῆς, ἄξιος καὶ μέγας,

θὰ τοῦ φανῶ στοὺς οὐρανοὺς, ὅσον ἐμὲ κανεῖς ἄλλος.

Διότι ἐγὼ ἐγέννησα, βάστασα, θήλασά Τον,
τὸν Κύριόν μου καὶ Θεὸν καὶ Σωτήρα πάντων!
Ὅπου τὸν παραστέκουνε Θρόνοι καὶ Ἐξουσίαι,
τὰ Χερουβεὶμ, τὰ Σεραφεὶμ, Ἀγγελικαὶ στρατειαί,
χοροὶ Μαρτύρων, Προφητῶν, Ἀποστόλων κι Ὁσίων,
ἔτι κι ἐγὼ, ἡ Βασίλισσα ὅλης τῆς γῆς
καὶ τῶν ἐπουρανίων!
Λοιπὸν, ἂν θέλῃς, ἄκουσον καὶ βάσταζε τὰς θλίψεις,
καὶ τοῦ Υἱοῦ μου τὸν σταυρόν, ποτέ σοῦ μὴν ἀφήσης!
Καὶ μέλλεις εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ν' ἀγάλλεσ' αἰωνίως,
εὐχαῖς πάντων Ἁγίων τὲ σὺν ταῖς ἐμαῖς πρεσβείαις!
Ἀμήν» 36.

1 .Διάλεξη γιὰ τὴ Μονὴ Μαχαιρά. Δημοτικὸ Θέατρο Λευκωσίας. 21 Ὀκτωβρίου 2001.

Γέροντος Ἰωσήφ Βατοπαιδινοῦ. Ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής. Βίος - Διδασκαλία - «Ἡ Δεκάφωνος Σάλπιγξ», Ἱερὰ Μεγίστη Μονὴ Βατοπαιδίου, Ἅγιον Ὅρος 2004. σ. 45.

Ὁ. π., σ. 4

Γέροντος Ἰωσήφ Βατοπαιδινοῦ, Ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής, σ. 71.

Ὁ. π., σ. 71.

Ὁ. π., σ. 72.

Ὁ. π., σ. 85.

Ὁ. π., σ. 86.

Βλ. ὅ. π., σ. 87.

Βλ. ὅ. π., σ. 100.

Γέροντος Ἰωσήφ Βατοπαιδινοῦ. Ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής, σ. 103.

Ὁ. π., σ. 103-104.

Ὁ. π., σ. 106

Γέροντος Ἰωσήφ Βατοπαιδινοῦ, Ὁ Γέροντας Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής, σ. 110.

Ό. π., σ. 155.

Ό. π., σ. 157.

Ό. π., σ. 159.

Γέροντος Ίωσήφ, Έκφρασις μοναχικῆς ἔμπειρίας, Ίερά Μονή Φιλοθέου, Άγιον Όρος 2003, σ. 22.

Ό. π. Έπιστολή 5. σ. 56.

Ό. π. Έπιστολή 5. σ. 57.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 26. σ. 159.

Ό. π. Έπιστολή 32. σ. 190 καὶ Έπιστολή 57. σ. 316.

Ό. π. Έπιστολή 33. σ. 198.

Βλ. Ό. π. Έπιστολή 34. σ. 202-203.

Βλ. Γέροντος Ίωσήφ, Έκφρασις μοναχικῆς ἔμπειρίας. Έπιστολή 40. σ. 246 κ. ἔ.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 43. σ. 264. Πρβλ καὶ Έπιστολή 46. σ. 273.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 44. σ. 268.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 44. σ. 269.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 55. σ. 303.

Ό. π. Έπιστολή 46. σ. 311.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 66. σ. 346.

Ό. π. Έπιστολή 72. σ. 364.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 72. σ. 364.

Ό. π. Έπιστολή 78. σ. 382-383.

Βλ. ό. π. Έπιστολή 81. σ. 391.

Πηγή: agiazoni.gr